

ПОЛОЖЕННЯ

про гурток в дошкільному закладі

1. Загальні положення

1.1. Гурток (студія, секція) в дошкільному закладі (далі – гурток) є самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу. Його мета - задовольняти потребу й цікавість дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні задатки, загальні та спеціальні здібності, активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

1.2. Профільне спрямування гуртків може бути різним. Найбільш поширені гуртки естетичного циклу (образотворчої діяльності, художньої праці, гри на музичних інструментах, хореографічні, вокальні, театральні); спортивні (гімнастики, акробатики, ритмічної гімнастики, плавання, настільного тенісу тощо); іноземної мови тощо.

1.3. Гурток будує свою роботу відповідно до цього Положення, Програми сприяння розвитку дитячої обдарованості ДНЗ, Програми роботи гуртка, розкладу та плану роботи ДНЗ.

2. Документація керівника гуртка:

- Програма роботи гуртка
- Перспективний та календарний плани
- Розклад роботи гуртка
- Матеріали діагностики вихованців
- Анкетування батьків
- Список гуртківців
- Журнал обліку гурткової роботи

3. Організація роботи гуртка

3.1. Керує роботою гуртка педагогічний працівник ДНЗ на добровільних засадах.

3.2. Гурток об'єднує до 12 – 15 дітей.

3.3. Визначаючи профіль гурткової роботи в ДНЗ, враховуються кілька чинників, як-от:

❖ інтереси та хист самих вихованців, чиї вподобання вивчають батьки і педагоги під час щоденних спостережень за дітьми на заняттях, у самостійній діяльності, в іграх тощо;

❖ замовлення батьків, які виявляються завдяки анкетуванню, усному опитуванню, у бесідах;

❖ наявність матеріальних умов для організації результативної роботи (спеціальних приміщень, матеріалів, обладнання, інвентарю, технічних засобів навчання);

❖ кадрове забезпечення (керівником гуртка може бути педагог, що має відповідні здібності та бажання).

3.4. Програмове забезпечення гурткової роботи:

✓ Парціальні програми, що були схвалені комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

✓ Адаптована авторська програма, складена його керівником на основі власного доробку та запозиченого досвіду інноваційної педагогічної діяльності. Така робоча програма має узгоджуватися з освітньою, за якою працює ДНЗ. При цьому керівник гуртка не має права копіювати її, а навпаки, може у поставлених завданнях і змісті перевищувати рівень стандарту в межах обізнаності дітей-гуртківців.

✓ Фахову експертизу авторської програми здійснюють методист і завідувач ДНЗ. У разі потреби до цієї справи залучаються й інші фахівці відповідного профілю, а вже після доопрацювання програма вноситься для обговорення та затвердження на засідання педагогічної ради перед початком навчального року.

3.5. Перспективний план (сітка гурткових занять) розробляється на навчальний рік, затверджується завідувачем ДНЗ. У ньому зазначаються дати проведення, тематика й основна мета занять. Календарно-тематичний план містить розробки занять на 1-2 тижні (з орієнтовного розрахунку - одне заняття щотижня). Зазначаються тема, програмові завдання, обладнання, матеріали, атрибути та (схематично) хід кожного заняття. Робота гуртка планується на рік на початку навчального року, але в II півріччі можна провести корегування плану (якщо в цьому виникне необхідність). Теми, які включені в план, можуть бути замінені в залежності від можливостей і здібностей дітей.

3.6. Робота гуртків припиняється під час літнього оздоровчого періоду.

3.7. З метою активізації роботи гуртків та забезпечення диференційованого підходу керівники можуть розробляти для вихованців індивідуальні завдання.

3.8. Збереження дитячих робіт:

Кожна дитина повинна мати підписану папку, де зберігаються її оформлені і незакінчені роботи.

Колективні роботи зберігаються у великих папках (які можна зробити з картону).

Готові роботи використовуються в оформленні інтер'єру груп, приміщень ДНЗ. Роботи повинні мати підписи з назвою роботи, датою її виконання, прізвищем, ім'ям та віком дитини і прізвищем керівника.

3.9. Підведення підсумків роботи гуртків:

Підведення підсумків роботи гуртка може проводитися двічі на рік у вигляді, наприклад, Свята Мистецтв, де обов'язково проводиться виставка дитячих робіт і організовується ігрова розважальна програма. В I півріччі свято організовується за участю батьків гуртківців і дітей всієї групи, в якій проводиться гурткова робота. В II півріччі — за участю всіх дітей дитячого садка і всіх гуртківців, які є в дитячому садку.

Керівник гуртка подає письмовий звіт про роботу гуртка за навчальний рік.

Вимоги до індивідуалізованої розвивальної програми для здібних та обдарованих дошкільників

Освітньо-розвивальні програми для здібних та обдарованих дітей дошкільного віку повинні якісно відрізнятися від програм, розрахованих на дітей з середніми здібностями. Програма повинна базуватися на засадах гуманістичного підходу до роботи з дітьми, давати змогу працювати з обдарованими дітьми в умовах типової групи дошкільного закладу.

Мета програми:

- забезпечити розвиток здібної (обдарованої) дитини відповідно до її індивідуальних особливостей та можливостей
- розвивати самосвідомість здібної (обдарованої) дитини, сприяти широкому і глибокому розумінню своїх здібностей і можливостей;
- формувати в здібної (обдарованої) дитини ціннісне ставлення до себе і свого таланту, розуміння його соціального й ціннісного змісту;
- формувати соціально-психологічні навички: уміння встановлювати і підтримувати стосунки з навколишніми, розуміти свої почуття і переживання у спілкуванні, конструктивне вирішення конфліктів;
- розвивати пізнавальні процеси, креативні здібності;
- розширювати репертуар поведінкових реакцій;
- зробити корекцію сформованих форм поведінки;
- сприяти усвідомленню дитиною своєї позиції у спілкуванні.

Програма реалізується у таких формах:

- виховання та навчання здібної (обдарованої) дитини в умовах вікової групи дошкільного закладу на засадах особистісно-орієнтованого підходу;
- система розвивальних ігор та вправ, які проводять у дошкільному закладі;

- заходи для здібних (обдарованих) дітей, які допомагали б їм спілкуватися та проявляти свої здібності;
- можливість демонструвати свої досягнення (активна участь у проведенні занять для дітей групи, участь у проведенні занять дітей молодших груп, своєрідні доповіді для дітей, підготовлені разом із дорослими тощо);
- можливість спілкуватися з іншими здібними (обдарованими) дітьми.

Принципи побудови навчально-розвивальної програми для обдарованих дітей:

1. Зміст навчальної програми повинен передбачати детальне, поглиблене вивчення важливих проблем, ідей, тем, які цікаві дитині.
2. Раціоналізувати стандартний курс навчання і виховання та надати йому компактність і лаконічність.
3. Навчально-розвивальна програма повинна заохочувати ініціативу та самостійність дітей, давати можливість використовувати себе у різних областях знань та видах діяльності.
4. Індивідуалізована навчально-розвивальна програма повинна передбачати розвиток пізнавальних здібностей, продуктивного мислення та навичок їх практичного застосування.
5. Особливу увагу приділяють розвитку здатності до творчості, виконавчої майстерності.
6. Навчальна програма повинна забезпечувати розвиток свідомості та самосвідомості здібних (обдарованих) дітей.
7. Програма передбачає педагогічний та психологічний аспекти.

Методи стимуляції та активізації діяльності здібних та обдарованих дітей:

- дебати;
- співпраця;
- навчання в парах;
- круглий стіл;
- групове дослідження;
- рольові ігри;
- гра за сценарієм;
- «мозкова атака», мета якої звільнення від гальмівного впливу критичних зауважень, абстрагування у процесі збирання ідей для вирішення конкретної проблеми.

Розробляючи навчально-розвивальні програми, слід виходити з положень, оснований на загальних особливостях обдарованих людей:

- здатність швидко схоплювати зміст принципів, понять, положень;

- потреба зосередитися на тих аспектах проблеми, що зацікавили, прагнення з'ясувати їх глибше;
- здатність помічати, обмірковувати побачене і висувати пояснення;
- стурбованість, тривожність у зв'язку зі своєю несхожістю на інших дітей.

Виходячи з цих особливостей, навчально-розвивальні програми для здібних (обдарованих) дітей повинні відрізнятися від звичайних за:

- змістом;
- процесом;
- необхідним результатом;
- середовищем навчання.

Конкретно це виражається в тому, що слід:

- а) вводити у зміст широкі питання, теми або проблеми, що вимагають міждисциплінарного підходу до їхнього вивчення;
- б) постійно долучати поглиблене вивчення проблем, обраних самою дитиною;
- в) особливу увагу надати розвитку вміння самостійно працювати, вчити;
- г) орієнтуватися в навчанні на розвиток продуктивного абстрактного мислення і вищих розумових процесів;
- г) домагатися насиченості завданнями відкритого типу;
- д) особливо виділити розвиток дослідницьких умінь;
- е) пам'ятати про необхідність розвитку базових умінь і навичок поряд з вищими розумовими операціями;
- є) заохочувати результати, які кидають виклик існуючим поглядам і містять нові ідеї;
- ж) заохочувати використання різноманітних форм вислання і впроваджувати в життя результати роботи;
- з) заохочувати їх до розуміння самих себе, визнанні своїх здібностей, подібності і відмінності від інших;
- к) оцінювати результати роботи на основі конкретних критеріїв, пов'язаних із конкретними інтересами.

Очікувані результати: підвищення рівня розвитку пізнавальних процесів, розвиток креативності, сформованість навичок спілкування з однолітками та дорослими.

Критерії добору в розвивальну групу: діти, які за результатами психолого-педагогічного вивчення визначені як діти з високими потенціальними можливостями.

Організація занять: заняття проводять з групою дітей дошкільного закладу, двічі на тиждень, тривалість заняття до 30 хвилин. Програма розрахована на 8 місяців.

Заняття проводять в ігровій формі, ґрунтуються на пізнавальній мотивації (недопустима мотивація змагань), за добровільної участі дітей у доброзичливих та позитивних умовах, без негативного оцінювання.